

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

86-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2010 M. SPALIO 5, 6 D.

Rezoliucija dėl Kankuno aukščiausiojo lygio susitikimo klimato kaitos klausimais. RK indėlis į Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių 16-ąją konferenciją, vyksiančią 2010 m. lapkričio 29–gruodžio 10 d.

(2011/C 15/01)

REGIONŲ KOMITETAS

Dėl ES skubios būtinybės siekti tolesnės pažangos dėl pasaulinės klimato kaitos darbotvarkės

1. nepamiršo savo įsipareigojimo, išdėstyto 2009 m. birželio mėn. RK plenarinės sesijos priimtoje rezoliucijoje dėl **Kopenhagos aukščiausiojo lygio klimato kaitos klausimų**;

2. dar kartą patvirtina, kad visapusiškai remia **tarptautinį klimato kaitos susitarimą**, kad iki 2012 m. visuotinis atšilimas neviršytų daugiau kaip 2 laipsnių pagal Celsijų;

3. apgailestauja, kad, nepaisant **pasaulio dėmesio klimato kaitai** ir aplinkos klausimams besirengiant Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimui, pasiektas susitarimas nepateisino ES įvairių svarbių klimato kaitos politikos suinteresuotųjų subjektų, tarp jų ir vietos ir regionų valdžios institucijų, didelių lūkesčių;

4. pritaria Europos Komisijos pastangoms užtikrinti **privatumą tarptautinį susitarimą dėl išmetamo šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekio mažinimo** ir ragina ES kalbėti vienu ryžtingu balsu Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBBKK) šalių 16-oje konferencijoje Kankune remiantis Lisabonos sutarties dvasia ir kontekstu ir susigrąžinti lyderio vaidmenį tarptautinėse klimato kaitos derybose;

5. pripažįsta, kad ES klimato kaitos tikslai gali būti pasiekti tik tada, jei būsimi **išmetamųjų teršalų sumažinimo įsipareigojimai bus teisingai paskirstyti** visai tarptautinei bendrijai, tinkamai atsižvelgiant į skirtingus šalių ir regionų pajėgumus

ir skirtingą pradinę padėtį, ir bus pasiektas viso pasaulio sutarimas imtis ryžtingų veiksmų remiantis pagrindiniais nuolatinės stebėsenos, ataskaitų teikimo ir patikrinimo standartais (*angl.* MRV);

6. pripažįsta būtinybę aktyviau siekti kovos su klimato kaita pažangos ES, ir toliau **nustatyti plataus užmojo tikslus** ir remti bei skatinti jų įgyvendinimą visų pirma vietos ir regionų lygiu, taip pat ragina Tarybą ir Komisiją pritaikyti ir sustiprinti savo ES klimato kaitos politikos strategiją tuo atveju, jei nebus pasirašyta tarptautinė sutartis dėl klimato kaitos;

7. ypač tikisi, kad bus sudarytas **susitarimas dėl būtinos struktūros** šiais klausimais: prisitaikymas prie klimato kaitos ir jos pasekmių švelninimas, finansavimas, dėl miškų naikinimo (*angl.* REDD) susidarančio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas, tarptautinio oro ir jūrų transporto masto mažinimas, naujų anglies dioksido rinkos mechanizmų sukūrimas, taip pat parama labiausiai paveiktoms besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims;

Dėl vietos ir regionų valdžios institucijų pagrindinio vaidmens

8. pakartoja savo tvirtą įsipareigojimą siekti **ES „20–20–20“ tikslų** ir ragina subnacionalinę valdžios lygmenį visame pasaulyje investuoti į kovą su klimato kaita, didinti visuomenės informuotumą, užsitikrinti viešąją politinę paramą, sutelkti įmonių investicijas ir finansavimo šaltinius, taip pat skatinti gamintojus ir vartotojus keisti savo elgseną ir siekti tausesnio išteklių naudojimo ir klimatui palankesnės ekonomikos;

9. pabrėžia, kad RK pasiūlytas Vietos ir regionų valdžios institucijų **teritorinis paktas dėl strategijos „Europa 2020“** galėtų būti labai svarbi kovos su klimato kaita priemonė, kadangi iniciatyvos „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ tikslus bus galima veiksmingai pasiekti tik palaikant glaudžius Europos, nacionalinio, regionų ir vietos valdžios partnerystės ryšius, grindžiamus subsidiarumo principu;

10. yra pasirengęs **tikslą padidinti iki 30 proc.**, jei bus įvykdytos tam tikros sąlygos;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija išanalizavo galimybes sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį **daugiau nei 20 proc.** Komitetas apgailestauja, kad Komisija, remdamasi šia analize, mano, jog dabartinėmis sąlygomis ES negali vienašališkai iki 30 proc. padidinti sumažinimo tikslo ir šiuo metu ji nesiima tolesnių politinių iniciatyvų;

12. pabrėžia pastangas tų Europos miestų ir regionų, kurie priėmė vietos arba regionų klimato ir energetikos strategijas su konkrečiais klimato kaitos sušvelninimo tikslais ir pasirašė **Merų paktą**, kuriuo siekiama iki 2020 m. išmetamų anglies dioksido dujų kiekį sumažinti bent jau 20 proc.;

13. ragina Tarybą ir Europos Komisiją **įtraukti RK į Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBBKK) šalių 16-osios konferencijos Kankune rengimo procesą** ir visapusiškai bei tinkamai pripažinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį įgyvendinant prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos pasekmių švelninimo priemones;

Dėl klimato kaitos problemų ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos įtraukimo į tarpšakinę politiką

14. mano, kad tikslas prisitaikyti prie klimato kaitos ir sušvelninti padarinius turi būti aiškiai **įtrauktas** į visų sričių dabartinę ES politiką, įskaitant ES žemės ūkio ir kaimo plėtros, kovos su miškų naikinimu, transporto, biologinės įvairovės, vandens ir atliekų tvarkymo politiką ir į sanglaudos, pramonės, žemės ūkio ir ES vystomojo bendradarbiavimo politikos finansavimo programas;

15. ragina Europos Komisiją parengti išsamų **transporto ir klimato kaitos paketą** ir primena, kad oro ir jūrų transporto įtraukimas į prekybos apyvartinius taršos leidimus sistema būtų svarbus žingsnis mažinant išmetamo anglies dioksido kiekį; mano, kad šiame dokumentų pakete turėtų būti atsižvelgta į ypatingą salų ir atokiausių regionų padėtį, nes jie itin priklauso nuo oro ir jūrų transporto, todėl reikėtų siekti pusiausvyros tarp CO₂ mažinimo tikslo ir labai brangiai kainuojančių priemonių, skirtų kovoti su klimato kaita šiuose regionuose;

16. mano, kad ES, remdamasi strategija „Europa 2020“ dėl tvaraus ekonomikos augimo („Naujas ekologinis planas“), turi pradėti įgyvendinti konkrečius projektus, padedančius jai pereiti prie **mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos** ir tapti klimatui palankiausiu regionu pasaulyje;

17. mano, jog ES energetikos politika turi suteikti lemiamą postūmį inovacijoms, susijusioms su **mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir energijos vartojimo efektyvumu**, kad inovacijos, energijos vartojimo efektyvumas ir ankstyvas naujų technologijų įdiegimas užtikrintų Europos įmonėms vado-

vaujantį vaidmenį pagrindiniuose ekologiškos ekonomikos sektoriuose;

18. primena, kad norint pagal 20-20-20 tikslus įgyvendinti energijos taupymo uždavinius, reikės **didelių investicijų** į pramonę, transportą ir būstą, taip pat visuomeninius ir komercinius pastatus;

19. mano, kad anglies dioksido mokestis arba kita tiesioginio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apmokestinimo forma gali praversti tiek skatinant vartoti mažiau ir švaresnės energijos, tiek telkiant finansinius išteklius, kad būtų užtikrintos permamos, reikalingos kovoti su klimato kaita;

20. todėl siūlo sukurti **naujus instrumentus**, kurie būtų laikomi struktūrinių fondų prioritetais arba atskirą energetikos investicijų fondą;

21. yra įsitikinęs, kad perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos turi vykti **socialiai atsakingai ir ekonomiškai perspektyviai**, t. y. ne tik kuriant naujas „žaliąsias“ darbo vietas, bet ir išsaugant ir, jei būtina, pritaikant esamas darbo vietas;

22. rekomenduoja **kurti** tokias **strategines viešojo ir privataus sektoriaus partnerystes** kaip mažųjų ir vidutinių įmonių bei vietos ir regionų valdžios institucijų susivienijimai, siekiant toliau plėtoti ir diegti mažo anglies dioksido kiekio technologijas, ir ragina regionus ir miestus sudaryti vietos viešojo ir privataus sektoriaus partnerių veiksmų paktus, kuriuose būtų išdėstytos konkrečios priemonės klimato kaitos problemai spręsti ir 20-20-20 tikslams pasiekti;

ES pirmavimas pasaulyje klimato srityje. Daugiapakopis valdymas ir vietos bei regionų valdžios institucijų biudžetiniai įgaliojimai

23. pabrėžia, jog norint, kad ES veiksmai klimato kaitos srityje būtų veiksmingi, būtina juos **koordinuoti** vietos, regionų, nacionaliniu, Europos ir pasaulinio valdymo lygiais;

24. pažymi, kad labai svarbu apsvaistinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį kovojant su klimato kaita. Atsižvelgiant į tai ir taikant subsidiarumo principą, pabrėžiamame būtinybę atsižvelgti į šiuos valdymo lygmenis, kadangi jie, be kita ko, yra įgalioti regionų ir vietos lygiu rengti klimato kaitos pasekmių švelninimo ir prisitaikymo prie jos planus ir imtis kitų veiksmų, turinčių lemiamos reikšmės sprendžiant klimato kaitos problemą;

25. atkreipia dėmesį į tai, kad **miestų rajonai** išskiria 75 proc. CO₂ kiekio, todėl jie pirmiausia turėtų stoti į kovą su klimato kaita ir nurodo, kad nepavykus Kopenhagoje pasiekti susitarimo dėl privalomų tikslų, susijusių su šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimu, vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka ypač sunki užduotis imtis ryžtingų ir skubių veiksmų prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos pasekmių švelninimo srityje; **Merų paktas** yra svarbus žingsnis teisinga linkme;

26. pažymi, kad ES **ekologiškos ekonomikos ir klimato kaitos politikos sinergijos vizija** galėtų įkvėpti likusį pasaulį, jei būtų pripažįstamas ir didinamas vietos ir regionų valdžios institucijų potencialas;

27. pabrėžia, kad ši vizija turėtų apimti **integruotą, novatorišką** transporto, statybos ir energijos gamybos **priemonių paketą**, kuris lemtų naują pramoninę revoliuciją, įtraukiančią į energijos gamybą individualius namų ūkius;

28. ragina Europos Komisiją ir Tarybą susigrąžinti **ilgalaikio ir patikimo lyderio** pozicijas visuotinės klimato kaitos politikos procese plėtojant ir stiprinant vietos, subnacionalinio, nacionalinio arba regioninio lygmens įgūdžius, gebėjimus ir institucijas ir ragina Europos Komisiją propaguoti šį požiūrį santykiuose su pasauliniais partneriais;

29. tvirtai tiki Europos vietos ir regionų valdžios institucijų galimybėmis prisidėti prie ES pirmavimo pasaulyje, rodant kitiems sektiną pavyzdį, ir todėl nekantriai laukia, kol galės pasinaudoti **Susitarimo memorandumu, pasirašytu su JAV merų konferencija**, kuris turėtų užtikrinti, kad Europos ir JAV savivaldybės pasiektų konkrečių tikslų prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos pasekmių švelninimo srityje;

30. primygtinai rekomenduoja organizuoti vietos ir regionų valdžios institucijoms mokymus, kaip spręsti klimato kaitos klausimą žemiausiu lygmeniu ir kaip organizuoti **informavimo kampanijas** piliečiams;

31. primygtinai rekomenduoja klimato kaitą įtraukti į **visų valdymo pakopų biudžetą** ir šiuo tikslu:

- a) pakartoja, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi būti kuo skubiausiai aprūpintos **atitinkamomis europinėmis priemonėmis**, padedančiomis vietos ir regionų mastu spręsti klimato kaitos klausimus, nacionalinės finansavimo sąlygos turi būti koreguojamos ir lengviau prieinamos Europos investicinio banko paskolos,
- b) atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinė finansų krizė užkrauna papildomą našta savivaldybių biudžetams. Todėl pabrėžia tinkamų **subsidijų ir paskatų** naudą vietos ir regionų valdžios institucijoms propaguojant energijos vartojimo efektyvumą, tvarios energijos ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių politiką; ragina sustiprinti programą „**Pažangi energetika Europai**“, kartu geriau ją pritaikant naujiems vietos ir regionų valdžios institucijų poreikiams tenkinti,
- c) rekomenduoja atliekant **ES biudžeto peržiūrą** klimato kaitos iššūkiams suteikti **horizontalųjį prioritetą** tokiose esamose finansavimo struktūrose, kaip struktūriniai fondai, BŽŪP ir bendrosios mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programos,

d) siūlo didelę **pajamų** iš Europos prekybos apyvartiniais taršos leidimais dalį skirti vietos ir regionų valdžios institucijoms prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos pasekmių švelninimo priemonėms vietos lygiu įgyvendinti, ir siūlo iš tarptautinės anglies rinkos gautas **lėšas** panaudoti besivystančiose šalyse įgyvendinamiems projektams remti,

e) primena svarbų **ES struktūrinių fondų** vaidmenį mažinant skirtumus ir sudarant visiems regionams galimybes pasinaudoti moksliniais tyrimais, inovacijomis ir pažangiomis investicijomis struktūriniam neveiksmingumui šalinti;

Vietos ir regionų valdžios institucijos ragina kurti pasaulinę partnerystę kovai su klimato kaita

32. ragina propaguoti ES valstybių narių ir besivystančių bei kylančios ekonomikos šalių vietos ir regionų valdžios institucijų **partnerystės veiklą** ir ją vystyti bei primygtinai ragina Europos vietos ir regionų valdžios institucijas pasinaudoti **decentralizuoto bendradarbiavimo** turima *acquis* ir ją išplėsti, kad būtų galima dirbti su subnacionalinio lygmens valdžios institucijomis besivystančiame pasaulyje siekiant didinti informuotumą, keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, perduoti technologijas ir užtikrinti, kad Kopenhagoje prisiimti finansiniai įsipareigojimai taptų sėkmingomis investicijomis;

33. laikosi nuomonės, kad sprendžiant klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo klausimus būtina **didesnė** tarptautinė ir nacionalinė **konvergencija**, optimaliai pasinaudojant šiuo metu pasaulio mastu vykstančių procesų pagal tarptautines konvencijas suteikiamomis galimybėmis;

34. ragina ES remti dažnesnę ekosistema paremtų metodų taikymą pagal **JTBKKK finansavimo** programas, įskaitant JT dėl miškų naikavimo ir nykimo susidarantių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo programą (*angl.* REDD/REDD+), kurią reikėtų išplėsti, kad apimtų ne tik **miškus**, bet ir kitas ekosistemas, pavyzdžiui, **šlapžemes**;

35. patvirtina savo įsipareigojimą siekti **privalomo tarptautinio susitarimo** ir nurodo, kad nacionalinės vyriausybės galės pasiekti savo tikslus tik tuo atveju, jei **aktyviai dalyvaus vietos ir regionų valdžios institucijos**;

36. paveda Komiteto pirmininkei **perduoti šią rezoliuciją** Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, ES pirmininkaujančiai Belgijai, Europos Komisijai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir taip pat JTBKKK.

2010 m. spalio 6 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO